

Lämpimiä muistoja Seutulan Tammirinteen lastenkodista

Harvoin kohtaa niin lämminhenkistä ihmistä kuin Johannes Grönroos. Hänen olemuksestaan huokuu hyvyys ja hänen tarinoidensa läpi huokuu positiivisuus. Häntä kuunnellessa tulee olo, että Kivistön suuralueella sijaitseva Seutula on ollut 60-luvulla todella hyvä ja turvallinen paikka kasvaa, myös lastenkodin lapselle.

Johannes Grönroos on asunut koko elämänsä eri puolilla Vantaata, mutta nyt hän on palannut asumaan juurilleen Kivistöön. Lapsuutensa hän asui Tammirinteen lastenkodissa, joka valmistui Seutulaan syksyllä 1962. Lastenkodissa oli kolme osastoa, joista yksi oli vauvaosasto. Osa lapsista oli lastenkodissa vain lyhyen aikaa ja osa adoptoitiin. Lapsia asui lastenkodissa 25-30.

60-luvun turvallinen Seutula

Johannekselle lapsuus 60-luvun Seutulassa oli ihanaa aikaa. Tammirinteen lastenkoti oli luonnonkauniilla paikalla ja leikkikavereita oli aina. Lapset olivat jatkuvasti ulkona, kallioilla ja puissa kiipeillen, puihin majoja rakennellen, ja lentopalloa pelaten. Kesällä tehtiin kirkon nuorisotyöntekijän johdolla pyöräretkiä telttailten Turenkiin, Holmaan ja Hämeenlinnaan. Talvella laskettiin mäkeä, rakennettiin lumilinnoja, hiihdeltiin, heiteltiin lumipalloja ja niin edelleen.

Hoitajat rakastivat lastenkodin lapsia. Aina oli välipala valmiina kun tultiin koulusta ja läksyjen teossa sai apua. Arki-iltaisoin hoitajat pelasivat lasten kanssa joitakin pelejä kuten Afrikan tähteä, lukivat lapsille kirjaa tai katsoivat yhdessä lasten kanssa mustavalko TV:tä. Johanneksen mielestä ihmeellistä oli elämää leimannut sopuisuus. Hän ei muista yhtään tapausta, jossa joku olisi vahingoittanut muita. Kun muistaa, että lapsista suurin osa oli särkyneistä tai rikkinäisistä perheistä, voisi kuvitella toisin.

Lastenkotia vastapäätä oli Katriinan vanhainkoti, jossa Johannes ystävineen kävi usein kanttiinissa ostoksilla, välillä myös ostamassa henkilökunnalle jotain. Vanhainkotiin mentiin kellarin kautta, koska se oli lyhyempi reitti, mutta se myös pelotti, sillä alhaalla oli ruumishuone. Lapset saivat lastenkodissa viikkorahaa. Johannes osti viikkorahoillaan ensimmäisen polkupyöränsä ja sen jälkeen Leijona-merkkisen kellon. Läheisessä Katrinebergin navetassa oli sikoja ja lehmiä, joita lapset kävivät joskus katsomassa. Alkuaikoina kun lastenkoti oli valmistunut (1962), Johannes sai luomumaitoa, kun läheiseltä maatilalta tuotiin metallitankissa lastenkotiin maitoa hevoskärryillä.

Johannes muistaa lastenkotiajoiltaan yhden ainoan vaaratilanteen, joka syntyi, kun hän pikkupoikana kerran heitti kiinanpommeja yläkerran siivouskomeroon. Komerossa olikin vanhoja lehtiä ja tämän seurauksena tuntien päästä siivouskomero oli täysissä liekeissä. Onneksi talonmies oli takapihalla ja huomasi

tilanteen, joten tuli saatiin hallintaan. Asian selvittelyssä Johannes havaitsi kuin haavanlehti, sillä hän pelkäsi seuraamuksia niin paljon.

Joulunaika lastenkodissa

Joulu oli lastenkodissa parasta aikaa. Kaikki saivat ensinnäkin joululahjat lastenkodin puolesta. Myös Tikkurilan värитеhdas keräsi rahaa jokaisen lapsen omaa lahjaa varten. Kaupungin silmäätekevät, kuten valtuuston puheenjohtaja, kävivät kätelemässä lapsia. Se tuntui lapsista mukavalta. Lastenkodista vietiin myös Joulutervehdys vanhainkodin toimistoon ja Johannes muistaa laulaneensa kahdestaan joululauluja vanhuksille Marjut-tytön kanssa. Talvisin Lions Club järjesti lapsille koiravaljakkoajelun.

Presidentti Kekkonen vieraat

Johannekselle on erityisesti jäänyt mieleen Presidentti Kekkonen neuvostoliittolaiset vieraat, jotka menivät Königstedtin kartanoon. Vieraat tulivat Seutulan lentokentältä (Helsinki-Vantaan lentokentältä) ja matkallaan kohti kartanoa saattue ohitti lastenkodin. Johannes pääsi kerran itsekin tutustumaan Königstedtin kartanoon aikuisiällä.

Johannes päätyi tekemään oman uransa ulkotöissä Vantaan kaupungilla. Lapsuuden positiiviset kokemukset ulkoleikeistä saattoivat hyvinkin vaikuttaa Johanneksen uravalintaan. Lapsuuden kokemukset vaikuttivat varmasti osaltaan myös siihen, että Johannes päätyi tekemään hyväntekeväisyystyötä ja käy nyt aikuisena katsomassa yksinäisiä vanhuksia ja sairaita. Haastattelumme jälkeen muutaman päivän päästä hän lähettää tekstiviestin, josta saan tietää, että hänen hyväntekeväisyytensä on huomioitu ihan valtakunnan johtotasolla: Johannekselle on myönnetty Valkoisen Ruusun mitali.

Tämä artikkeli perustuu Johannes Grönroosin (s. 1955) kanssa 28.10.2019 tehtyyn haastatteluun. Haastattelun toteutti Pia Ranna.

Lue lisää Johanneksesta (Huom. Vain HS:n verkkolehden tilaajille):

<https://www.hs.fi/kaupunki/vantaa/art-2000006060640.html>